

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gl., pol leta 1 gl. 50 kr., za četrto leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Podajmo si roke!

Nečuvni dogodki in škandali, ki so se vršili v štajerskem deželnem zboru v Gradcu pred kratkim, nas silijo, da spregovorimo o tem in onem par resnih besedij.

Dr. Ivan Dečko prečital je v štajerski deželni zbornici neko interpelacijo slovenski. Na to je začela sódrga na galeriji in nemškonacionalni poslanci sikati in vpiti. Čuli so se klici: „Deutsch reden, nicht windisch! Hinaus mit dem Windischen! Wer versteht die Wendensprache! itd.“ To je prišlo iz ust onih, kojim smo mi „minderwertig“. Človeku, ki je znano, da prebiva na Štajerskem tretjina Slovencev, in komur so druge razmere tudi znane, bi mislil, da se tem ljudem pač meša v glavi in možganih, a čuditi se mora vsakdo, da ni niti c. kr. deželni namestnik kot zastopnik vsem pravične(?) vlade, niti deželni glavar našel besedice ali dejanja, da bi v zaščito vzel zastopnike dobre tretjine Štajerja. Kaj bi povzročil na pr. slučaj če bi na Kranjskem se kakemu nemškemu poslancu zabrusilo v obraz, da noče nihče poslušati Švabov in da je njih jezik „Hotentotensprache“?

Pretilo se je, da če se kaj tacega — namreč slovenska interpelacija — ponovi, da se bo poslovni red deželnozbornski v toliko premenil, da se izreče, da je poslovni jezik zbornice samo nemški.

Tedaj tretjina dežele naj ne ima pravice, da bi smel nje poslanec govoriti v njih jeziku, kojemu je kot drugemu deželnemu jeziku pravica obstanka poleg nemškega postavno zajamčena? Seveda, če že tem ljudem niso državni osnovni zakoni nič več, če nimamo na Štajerskem pravice obstanka — dobro, mi nočemo več Gradca in njega zbornice, mi nismo za tje, mi smo za posebno provincijo. To nam narekuje tudi naš

pravni čut. Prokletstvo je bilo to že takrat, ko so nas zvezali z Nemci, samo da bi bili mi njih hlapci in bi naše bolj rodovitne pokrajine jih preskrbljevale z potrebnim živežem.

Stepcu jasna je krivica, da so malo številce Slovencev, razdelili na sedem pokrajin. Jasen pa je tudi namen. In mi, mesto da bi vedno kričali proti sleparski razdelitvi slovenskih dežel, še sami radi štejemo Štajarce, Korošce, Kranjce, Primorce, Goričane, Istrijane, Prekmurce, itd. Pri vsaki mali nepriliki radi vržemo v obraz temu ali onemu Slovincu, da ni domačin, zato, ker se je narodil v drugi vasi ali pa drugem delu Slovenije. Bože mili, kako smo malenkostni. Med Nemci, če se priklati kaka razborita duša makari s Pruskega med nas, je nemški brat, dobro došel; vse mu gre na roko, vse dela zanj in nikdar ne bo čul, da je tujec, da je privandranec.

Vsaka pot obrambe proti tujemu nasilstvu nas zopet privede na našo stari idejo, katere so gojili prvi voditelji našega naroda pred l. 1848 — na „Zjedinjeno Slovenijo“. To bo jedina naša rešitev pred švabskim in lahonskim navalom. Za tem bi morali stremeljati vsi obmejni, kakor kranjski Slovenci. Obmejni narod tudi vedno kliče sredino na pomoč, a tam nimajo časa. Domači prepir požira vse delovanje; nemškutar pa se košati tako na Kranjskem kakor na Štajerskem in Koroškem, ter lahoni na Primorskem, Goriškem in v Istri.

Razumno bode vsakomur, ki čuti, kako nam je bilo pri srcu, ko je naš najstarejši dnevnik zarobantil, češ, pokrajinski Slovenci se nimamo vtikati v kranjske razmere. Mar niso razmere med obema strankama v interesu (vox media) slovenstva, mar nismo mi Slovenci? In zakaj, da ne bi mi imeli potem pravice govoriti o lastnih svojih interesih?

Ne moremo si kaj, da ne bi tu zinili tudi o znani zvezi med narodno stranko in nemškim veleposestvom v kranjskem deželnem zboru. Na dolgo in široko stvari ne bomo razmotrivali, ampak odgovarjamo le na znani odgovor oziroma izgovor narodne stranke, da se zveza naša le na gospodarska vprašanja, da je pa njih stranka v jezikovnem oziru popolnoma prosta. To je do cela nemogoče, kedor pozna grozne obzire, katere imajo kranjski Slovenci z Nemci, ta bo vedel, kaj je še le v deželnem zboru. Tudi je nemogoče, da bi veleposestnik zastopal interese meščana ali kmetovalca. — Ali ne bi bila bolj zdrava zveza meščana s kmetom. — Naša misel je, da more slovenski narodnjak, z renegatom Žvegljem tako malo hoditi roko v roko, kakor more to angelj s hudičem.

Tej okolnosti je menda pripisovati vsa zapanost kranjskega deželnega zbora in njega nebržnosti za velike narodnostne boje. Vsi nemški deželni zbori sklepajo in naročajo, kaj naj se zgodi z jezikovnimi naredbami, vsi pojasnujejo svoja stališča napram njim — le na Kranjskem nič. Koliko krivic, koliko žaljenja doživijo naši zastopniki vsaki dan po zbornicah v Gradcu, Celovcu, Trstu, Gorici, Pulju. A kranjski deželni zbor se ne gane. Nemci in lahoni držijo vkupe, kakor kit; če eden zajavka, tulijo vsi po Avstriji in vpitje se nadaljuje v Prusiji. Če pa med Slovenci napadejo koga, se pa nobeden ne zmeni zanj. Vsak si misli, si bode že pomagal.

Kranjci le gledajo naš obmejni boj s tujcem, kakor nekdanji Rimljani gladijatorje in se nasmehujejo ali tudi ploskajo, če vidijo zmago, ne vedo pa, koliko materijelnih žrtev in kolikega napora take zmage stanejo. Sicer pa to ni napredek: jedna zmaga, deset porazov!

Čuditi se pa našemu nazadovanju nihče ne more, ker ni jednotnega postopanja. Vsi smo

LISTEK.

Križ in polumesec.

Češki spisal F. J. Andrlík, prev. Podravski.

„Bržčas čaka nekdo na melivo. Treba je požuriti se!“

„Se vé, tukaj ne vztrajam niti ure več! Oj ti, Kuzma, potuhnjeni džaur, zopet kuješ nekaj proti meni! Toda gorje ti, če poizvem to!“

Moka je urno zamleta ter nasipana v vreče. Azim ne mara, da pušča tú še nekoliko močnatega prahu, katerega pometa drugekrati takó pazljivo. Urno, kakor bi se mu stavba podirala na glavo, beži od tod. Ivo mu pomaga naložiti in v nekolikih minutah odhaja Turek v vas. Potoma šepeta:

„Pri bradi Alahovej, — džaur nekaj kuje, — dá, kuje. Toda kaj? Ko bi imel svojo damasčenko, ne odstopil bi, dokler bi se ne prepričal do dobrega! Ah — aha — počakaj, — ne ujdeš mi, potuhnjenec; upognem ti nepokorni tvoj vrat; poznal bodeš še Azima, katerega si zasramoval.“

In škodoželjno se nasmihavajé, poganjal je vola nenavadno brzo.

Ivo si je globoko oddahnil, videč zginiti Turčina v temi. Urno se je vrnil v izbo. Za dvermi pričakoval je sina oče. Roke so se mu očitno tresle, ko je zapiral. „Je-li odšel?“ vprašal je šepetaje.

„Odšel je.“

„Nu, idi zopet v mlin, vsedi se k oknu ter pazno premotrivaj okolico! Kajti slutim, da Azim je le zarad tega takó hitel, da bi nas mogel prestriči z vojaki. Toda to se mu ne posreči!“

Ivo je ubogal. Pozorno je gledal na zakrivljeno stezo k Draginici in na robasto berkoviško cesto. Dasi tudi je upiral pogled nepremično v bližino in daljavo, vendar je prezrl nizko senco, vlečočo se preko steze ter skrivajočo se časih pa časih za grmičje in kamenje. Ubogi Ivo ni vedel, da se je senca že ustavila na zadnji strani mlina. Ko bi jo bil videl! Takoj bil bi zpoznal Azima in hipoma naznanil očetu neprijetno novice. Toda v zadnji steni okna ni bilo.

Urno in gibčno kakov veverica, popel se je izdajski Turčin na staro jelšo, stoječo tesno poleg zida.

V gostem vejevju poiskal si je zakrito zavetje, vsedel se ter bistro opazoval. Povsodi vladala je tišina, nočni mir. Samó časih pa časih zagugal se je lahno zrak po poletu netopirja,

ali oglasila se v bližnej mlakuži ohripela pesem žaba.

Cele tri ure posedel je Azim nepremično na jelši. Že je hotel zopet tajno se oddaljiti, kar je nepričakovano doletel na njegova bistra ušesa polutih govora. Napel je sluh in pogled. Na dvor vnišli so trije možakarji, — zginili in čez trenutek se zopet vrnili z napolnjenimi vrečami. „Več nimam,“ sliši Azim. „Toda čez osem dni najdete pri Tungarjevi skali zopet nekaj. Upam da pridobim tudi nekoliko denarja!“

Čez nekoliko minut opazil je Turek petero krepkih mož oddaljati se od mlina proti griču. Gledal je za njimi, dokler niso zginili v daljavi.

„Prava, zvita lisica si, Kuzma!“ dejal je šepetajoč. „Nu, to le mi poplača mudir z možnjičkom, — da, mudir me za to nagradi — in jaz, brate, pograbil tvoj pijastre! Torej čez osem dni!“

Počakavši še nekoliko, spustil se je Azim konečno na tla ter skokoma dirjal k Draginici.

V mlinu teklo je vse po prejšnjem prôdu. Voroščev je družega dne zopet mlet; obiskalo ga je dokaj gospodarjev domačih in tujih. A proti koncu tedna pojavil se je zopet Azim, vozeč na garah samo dve vreči. Mlinar se sploh ni brigal zanj; zopet je moral Ivo postreči Turku. Azim

Slovenci, pravimo mi, Kranjci nam pa odgovarjajo, da smo Štajerci, drugi so Korošci, tretji Goričani itd. Na Kranjskem tudi ni nič jednotnega, tam so najbolj razkosani in ni ga narodnega dela, ampak samo delo za liberalno ali pa klerikalno stranko.

Vedno in vedno ponavljamo prošnjo, da se zjedinite bratje na Kranjskem. Umaknejo naj se vsi osebni interesi, narodovi koristi. Oseba naj se žrtvuje za narod, in narod mu bo hvaležen. Kdor v resnici svoj rod ljubi, bo to to storil. To prosimo mi, ne želimo pa nikogar žaliti, ker vidimo, da je ravno v zadnjem času bratomorni boj bolj kot kedaj se pokazal kot izrodek osebnega sovraštva in prevelikega samoljubja. Morituri vos salutanti!

Na vsak način je treba, da si podamo roke v složno delo vsi brez razločka stanu, stranke, dežele in sploh, kar more roditi nasprotja. Stopijo naj kot posredovatelj pokrajinski poslanci v središče in naj spravijo bojujoča se brata in tedaj naj se postavi program za složno delovanje. Nemci so velik narod in so se složili v boju proti Slovanu, tudi Slovani na severu so se zjediniili, — le Slovenci tiramo še svojo separatistično politiko. — In če ne bomo nič drugega skupnega delali, kakor kričali proti vnebovpijočim krivicam, ki se nam godé, bo to izdalo. Slišati bodo morali vpitje naše konečno oni gospodje, ki imajo vedno govoriti zadnjo besedo. Naj nam bodo vzgled za to Nemci, Italijani. Le njih vpitje in pretenje jim pomaga. Ne dvomimo, da boše tudi pri nas izdalo.

Naj ne bodo te naše besede povod razporem ali žaljenju, ker to ni bil naš namen, ampak iztisnila nam jih je iz srca in narekovala peresu iskrena želja po slogi in po zlati svobodi našega naroda-trpina.

V proroškem duhu je kralj Svetopolk vezal šibice in govoril o moči jedinega Slovana in o njega nemoči, če ni složen. Premnogokrat se spominjamo na to podobo, a še premalo — in bojimo se, da bodo zopet naše besede glas vpijočega v puščavi.

V slogi je moč!

Gospodarski shod v Mozirji.

Premalo smo se brigali dosedaj Slovenci za svoj gospodarski napredek. Hoteli smo napredovati in prodirati v narodnem oziru, ne da bi bili pomislili, da je to do cela nemogoče, ker je prvi pogoj stalnega in uspešnega narodnega napredka odvisen in tesno zvezan s krepkim in neodvisnim gospodarstvom.

„Glej stvarnica vse ti ponudi. Iz rok ji jemati ne mudi“, — pel je Vodnik Slovenec. Da bi bili mi ubogali Vodnika, ne pa oholega in zavidnega nam ptujca, kje bi že bili danes. Kako bogati denarnih virov so naši lepi kraji, to sta pokazala Nemeč in Italijan, ki sta hodila in še hodita si polnit praznih žepov v naše kraje. Preslepila sta naš narod, da je ustvarjen samo

bil je temu tudi hvaležen. Za radovedno potikanje Turkovo po mlinu se Ivo ni brigal. Kuzma sam bi sicer zakričal nanj: „Kam ležeš? Sedi ter čakaj!“ Konečno se nalaščno vleže v mlinu na tla in čez trenutek objel ga je trdi spanec.

Zrno je že davno zamleto, a Turčin spi še vedno. Sprebudil se je komaj ob devetih zvečer. Pak ošteva Iva, da ga ni poprej zbudil ter hiti k volama in ž njima naprej v vas.

Komaj da je odšel, prignal je Kuzma dva mezga (osla), naložil vsakemu na hrbet dve vreči, zataknil za širok pas dva kosova puške zadnjače ter prekrižavši se, napotil se potihoma k Tungarjevej skali.

Dobri dve uri pota od draganiškega mlina moral je Kuzma poganjati osla, predno je dospel k strmi nepristopni skali. Prosti, toda previdni živali, znali sta se skrbno ogibati propadov in velikih skal, ležečih na cesti.

Nataknivši skupaj puško ter napevši petelina, oziral se je Kuzma na vse strani ter napevjal sluh. Na okrog bilo je tiho kakor v grobu. — Vsede se na skalo ter čaka. — Naglo pak zavoha smrad po dimu. Ozre se. Aj, tamkaj za hrbtom valise nakviško dim. Hajduki so pripravljani.

Da jim znamenje. Komaj pak zadoni sovino ukanje v tretjič, kar se pojavijo na skalah temne

za kmetijstvo, da naša zemlja ni za obrt in trgovino. In verjeli smo jim. Zato smo narodno spali.

Kedo ima tovarne po naših krajih, kedo velike trgovine, kedo vso veleobrt? Ptujec, ki molze našega kmeta in delavca, katera naj bosta vesela in hvaležna, da služita par grošov na dan pri njihovem podjetju. Ob jednom mu potujčujeta deco in nas črtita, krepki zarod se germanizuje.

Dolgo časa je trajalo, predno smo prišli do spoznanja, da to ne gre več, da se moramo sami nekoliko pobriniti za svojo zemljo, svojo goro in svojo vodo.

Če je kateri del Slovenske tako pripraven, da se izbija iz njega narodov in narodni dobiček, je gotovo Gornjesavinjska dolina, o tem ve soditi oni, ki ve, koliko lesa je nakopičenega po ondotnih gorah, in koliko milijonov se od tam po Savinji in Savi izpelje v lesu na Hrvatsko, Srbsko, Bolgarsko itd.

Milijone je vreden tisti les, a če se za svojo ceno tudi proda? Ne: naši splavarji ali flosarji splovejo ob ugodnem vremenu in ugodni vodi vsi naenkrat svoj les v znane jim kraje in se peljajo tje na dobro srečo. Tam šele začno iskati kupcev in ker je prodajalcev mnogo na enkrat, delajo si drug drugemu konkurencio, in tako se proda več kot polovico lesa za slepo ceno, ker je pot nazaj nemogoča.

Tem nedostatkom odpomoči, sklicalo je „Občeslovensko obrtno društvo v Celji“ na željo več vrlih in zavednih narodnjakov 23. t. m. pod predsedstvom g. Dragotina Hribarja narodno gospodarski shod v Mozirje, katerega shoda sta se udeležila oba deželna poslanca Savinjske doline gg. dr. Josip Srnec in dr. Ivan Dečko, in na katerem se je jasno in odkrito govorilo zakaj propada lesna obrt in tudi navedlo dokaj pomočkov spraviti to trgovino v pravi tir.

Na tem shodu je gosp. Ivan Selak iz Šoštanja, strokovno predaval o nedostatkih splavarstva in o odpomoči, ki bi se našla s tem, da se osnuje lesna zadruga. Namen te zadruge bodi, stopiti z lesnimi trgovci zunanjih držav z zvezo, katerim bi zadruga prodajala, kolikor bi ga potrebovali. Tako bi zadruga določala ceno lesu, ne pa kupci, kakor do sedaj, ko so videli, da prihajajo splavarji na dobro srečo v njih kraje in so veseli, če se splavov znebó.

Odpomore naj tudi zadruga nedostatku, da kupci lesu precej ne plačajo, nego ona bo les takoj plačala in pridržala les v svojih skladiščih, od koder ga bo prodajala po naročilih in proti gotovemu plačilu.

Ob koliko denarja oziroma obresti so prišli na ta način naši splavarji, to ve vsak, ki je kolikaj v dotiki z lesno trgovino.

Prisilila naj bi tudi zadruga naše žagarje, da bi rezali les po kubični novi meri in ne stari, kakor se drugod kupuje, tako, da ne bodo mogli več pehariti kupci splavarjev s proračunom iz stare v novo mero.

postave ter urno drve raz strmin. Kuzma se čudi, da je bilo poslano toliko mož; drugekrat zadostovalo jih je samó nekoliko, a danes pa se vali za prvim krdelom še drugo znatnejše. Urno odlaga vreče, da bi prišlecem ne bilo treba se muditi.

Ho, hoj! kaj je to? Na višini nastal je naglo šum, ki je hipoma vzrasel v krik in truš. V hrup vmešavajo se strelji iz pušek, kaj urno jeden za drugim.

V Kuzmi je zaledenela kri; spoznal je, kaj se godi: perišče hajdukov bilo je tam napadeno od Turkov! Brez pomisleka spusti osloma uzdu ter spusti se v beg, kajti le z begom je še mogoče rešiti se. Toda, — o groza! — komaj napravi nekoliko korakov, kar se pojavi pred njim tolpa oboroženih ljudi, zastopivših cesto. „Stoj, džaur! Niti koraka dalje!“ zagromi debeli glas.

„Pri samem svetem Demetriju!“ zakriči Kuzma, povznašaje puško k licu. „Odstopi sicer strelim, borče!“ Spoznal je bil Azima, kateri, postavivši se na cesto, je pomignil vojakom, da bi ga zajeli.

„Hahaha! Ti si pogumen, kakor krt!“ po smejuje se mu Azim. „Toda šalo na stran; odloži puško, sicer slaba ti bode predla!“

Z vidno pazljivostjo so sledili zbrani splavarji, žagarji in posestniki gozdov, katerih smo našteali nad 150 mož, predavanju. Pritrjali so, da je v resnici potreba ustanoviti tako zadrugo in posegali so v debato posebno gg. dr. Serneč, Hribar, Zidarn, Rajšter, Goričar i. dr.

Konečno se je sklenilo, da se ima ustanoviti taka lesna zadruga in se je volil vstanovni odbor, kateri naj čim preje izdelava pravila in jih zopet predloži zbranim lesotržcem v Mozirji na enakem zboru.

V ta odbor so bili jednoglasno voljeni sledeči gospodje: dr. Jos. Serneč kot predsednik; nadalje dr. Ivan Dečko, Dragotin Hribar iz Celja, Ivan Selak iz Šoštanja, Jožef Kranjc iz Gornje-grada, Franc Kolenc, župan na Ljubnem, Martin Zidarn iz Šmartnega, Anton Sevar p. d. Erjavec iz Bočne, Florjan Milavc iz Št. Janža, Franc Štiglic iz Rečice, Alojz Goričar iz Mozirja, Franc Rajšter iz Šoštanja, Jur Rušter iz Zreč, Anton Turnšek iz Nazareta, Franc Petrin iz Spodnjih Pobrež, Jožef Praznik p. d. Jakop iz Kokarja. — Precej na to je bila prva odborova seja in je bilo poverjeno podpredsedništvo g. dr. Ivanu Dečku in tajništvo g. Ivanu Selaku.

Izvoljeni odbor je porok zato, da to ne ostane ideja v ustih in na papirju, nego da se vresniči, kakor se je vresničila prekrasna ideja o posojilnicah. — Treba se bo boriti s predsodki, a tem lepši bodejo sadovi, katere bode pobrala Gornja Savinjska dolina v svoj in vsega naroda blagor. — Bog daj srečo!

Nekaj o društvu v 'splošnem.

III.

Spregovorili smo v zadnji številki nekoliko o slovenskih narodnih društvih, povdarjali, da jih imamo po številu sicer obilo, pa da le malo teh deluje tako, kakor bi moralo in bi tudi lahko delovalo. To pa trdimo iz sledečih razlogov.

Večino naših društev imenujemo „narodna društva“. Pridevek „narodna“ gotovo ni brez pomena, temveč je splošni izraz, ki pomeni namen naših društev. Ne gledé toraj na to, ali je v pravih izražen ta splošni namen ali ne, je naloga vsacega društva gojiti narodnost.

Kaj pa je to narodnost? Ako hočemo narodnost gojiti, moramo vsekakor vedeti za kaj prav za prav se potegujemo, potem je nam mogoče izmisliti si šele sredstva, s katerimi nam je mogoče ta namen doseči.

Narodnost je skupina ali količina posebnih navad ali pravic, katere si je ta ali oni narod v teku več stoletnega skupnega bivanja prisvojil, kot nekaj posebnega in sicer prisvojil si na ta način, da je te navade čislal in gojil, se za nje potegoval, jih varoval kakor svoje svetinje ter jih v teku časa premenil v svoje pravice.

K tem posebnostim prištevamo v prvi vrsti jezik dotičnega rodu.

Navade ali posebne pravice slovenskega rodu, v prvi vrsti jezik slovenski, to je naša

Ne odgovorivši na to, je Kuzma naglo poskočil ter z nekolikimi skoki znašel se za hrbtom osupnenih vojakov.

„Urno za hudirjem!“ zakričal je Azim, spametovavši se. „Kdor ga ujame, dobi sto pijastrov nagrade!“ Vojaki so se urno razpršili ter hipoma drvili beguncu za petami.

Kuzma je naglo zabočil na stran ter strelil med preganjalce. Toda slabo je pogodil. Za jednim strelom odzvalo se jih je deset. . . . Ko se je dim razkadil, ni bilo več videti Kuzme. Poleg ogromne skale ležalo je mrtvo njegovo teló, če gar desnica je stiskala puško. Nad truplom pa stoji tolpa vojakov.

„Kaj početi ž njim!“ vprašal je vodja Azim. „Vsaj ga je vendar hotel berkoveški beg videti!“

„Hotel, toda ne bo ga videl. Mrtvega džaura mu ne poneseemo. Poznal si ga in to je dovolj!“

„Torej navzgor k mlinu!“ zaklical je Azim.

Razpršeni vojaki so se zopet zbrali ter z hrupom drvili k Draganici.

Na višini je takisto že umolknila streljba in ropot. Že se ne kadi več dim k oblakom. Za prvo tolpo Turkov drvi druga, v čiji sredi vleko tovariši dva zvezana hajduka k strašnej pokori. Predno pak je dospela druga tolpa h Kuzmovemu stavbišču, že je razsvetljevala okolico ši-

slovenska narodnost. Ako hočemo, da nam naši nasprotniki ne zatrejo teh naših svetinj, moramo se za narodnost brigati. Ni pa dovolj, da se te svoje dolžnosti le posamezni stanovi zavedajo, temveč, potrebno je, da se tega zavedajo vsi in s skupnimi močmi branijo to, kar je bilo našim pradedom od nekdanj svetlo.

Slovenci pa imamo več stanov, kateri se iz raznih vzrokov za narodnost ne brigajo in se tudi brigati ne morejo, ker je njim sploh narodnost nepoznana.

Revni smo in se pehamo za vsakdanjim kruhom. Najslabše godi se našim kmetom in pa delavcem sploh. Oče kmet ali delavec ne more se brigati za narodnost in sin njegov nastopi pot očetovo, ne imajoč prilike se izobraziti duševno ter se navdušiti za kaj vzvišenega, k čemu prištevamo tudi narodno zavest. Tako pride, da se ta dva stanova malo brigata za narodnost in sicer ne toliko iz mlačnosti ali malomarnosti, marveč vsled nevednosti. Vsa skrb za varstvo naših narodnih svetinj, naših pravic, posebno našega jezika, prevzeti morajo toraj izobraženejši stanovi. Ves napor in trud naših slovenskih izobraženejših stanov pa nima nasproti onim, ki ne pripoznajo nam nobenih posebnih pravic in nam celo našo materinščino hočejo izrjavati, nikdar istega vpliva in iste moči, kakor če bi se tudi priprosto ljudstvo z isto odločnostjo potegovalo za svoje pravice.

Naloga izobraženih stanov je toraj dvojna. V prvi vrsti morajo se sami za narodne pravice potegovati in jih toli bolj vstrajno braniti, ko se priprosto ljudstvo za to ne briga in v drugi vrsti morajo gledati na to, da se zavednost in navdušenost za narodnost mej priprostim ljudstvom razširja in se tako pripravlja skupna moč proti nasilstvu onih, ki hočejo naše pravice vničiti.

To razširjevanje narodne zavesti in navdušenosti pa je posameznim zelo težko. Kar posamezni ne morejo lahko, to je lažji storiti skupnim, združenim močem, ki so vprizorjene v narodnih društvah.

Narodna društva imajo toraj v prvi vrsti splošni namen razširjati narodno zavednost in navdušenost ter tako združene moči vsih stanov pripravljati v bran naših posebnih narodnih pravic.

Da pa narodna društva dosežejo ta svoj prvi in glavni namen, ni dovolj, da delujejo samo v dosego posameznih, posebnih namenov, katere so si postavila izrečno v pravila. Da se res narodnost goji, ni dovolj da ali čitalnica ali bralno društvo skrbi le za dobro berilo v obilici, da pevsko društvo goji slovensko pesem, da sokolsko društvo goji telovadbo, in da vsa taka in slična društva skrbijo za zabave in veselice in tako vzbujajo mej društveniki narodno navdušenost in zavednost.

Ti posamezni, v pravih izraženi nameni, kakor berilo, petje, godba, telovadba, so le sred

stva, s katerimi društvo, kedar pride mej narod ali mej priprosto ljudstvo, to ljudstvo vabi k sebi in potegne ga slednjič toliko na svojo stran, da mu je mogoče delovati v prosep razširjenja narodne zavesti.

Društva morajo toraj podajati se mej priprosti narod, zvabiti ljudstvo ter razširjati narodno zavest. Skušnje nas uče, kako radovedno ali bolje rečeno, ukaželjno je naše ljudstvo. Kedar se poda to ali ono sokolsko društvo v svoji društveni obleki na deželo; kedar razvije svojo zastavo, zbere se povsodi cela množina ljudstva. In to so edine in najprikladnejše prilike, pri katerih narodno društvo lahko deluje v dosego svojega prvega in glavnega namena! Srca ljudstva so odprta in jeden govornik v kratkem času v prosep narodnosti lahko več stori, kakor deset in deset dobrih časnikov, koji žalibože mej ljudstvo niti ne pridejo ne!

Isto tako zbrana pesem ljudstvo skupaj privabi, ga navduši in pripravi srca v vzprejem navduševanja za narodnost, koja je isto tako namen društva, kakor petje.

Društva podajati se morajo toraj mej narod, ako hočejo doseči isti glavni namen, kateri je izražen stem, da društvo imenujemo „narodno društvo.“

Toda ravno v tej zadevi smelo trdimo, da društva zelo malo storijo. Vsako leto napravi to ali ono društvo jeden ali dva izleta. Pojejo, telovadijo, razveseljujejo se, to je vse. Ljudstvo gleda in posluša, slednjič pa odide isto tako nezavedno kakor je prišlo. — Ravno tako odide potem tudi društvo domov, ne da bi bilo doseglo svoj namen!

V koliko so naša posamezna narodna društva ta omenjeni namen dosegla, prepuščamo sodbi udov in želimo, da bi te naše besede našle pravo mesto ter spodbudile vsa ista narodna društva, koja v dosego svojega splošnega narodnega namena še niso veliko ali nič storila, k res pravemu delovanju v prosep naše narodnosti.

Celjske novice.

(Okr. šol. svet celjski) je v svoji seji dne 17. t. m. vzel na znanje uradne dopise (med temi tudi ta, da je v Petrovčah dovoljen poldnevni poduk, dokler se ne postavi novo šolsko poslopje); odobril navodilo za šolske veselice in svečanosti, ter za poduk v petji; dovolil, da se smejo velike počitnice na Frankolovem preložiti na čas od 16. septembra do 3. novembra; rešil nekaj rekurzov in nekaj proračunov kraj. šol. svetov ter imenoval za prov. učitelja na paralelko celjske okoliške šole usposobljenega podučitelja v Št. Juriju ob juž. žel. g. A. Munda itd.

(Za „Spodnještajerski jubilejski zaklad“) dovolil je okrajni zastop. šmarnski pri svoji skupni seji dne 23. dec. 1897 prispevek po 400 kron. Nadalje so vplačali g. dr. M. Šmirmaul, zdravnik v Rajhenburgu 20 kron; sl. gornjegrajski okrajni

zastop 2. obrok po 200 kron; Jože Škerlec, posestnik v Gornji Radgoni 6 kron; in preč. g. Andrej Podhostnik, župnik v Dramljah 10 kron; sl. trg Mozirje 100 kron; sl. hranilnica in posojilnica v Ljubnem 20 kron; sl. posojilnica v Mozirju 200 kron; gosp. profesor Božidar Štifter v Kalugi 20 kron.

(Za družbo sv. Cirila in Metoda) darovali so mesto venca na krsto očeta Josip Kupljena pri Sv. Jurju ob Ščavnici hvaležni otroci 5 gld.

(„Učit. društvo za celjski in laški okraj“) ima dne 2. febr. t. l. svoje redno zborovanje ob polu 11. uri dopoldne v okoliški deški šoli z nastopnim vzporedom: 1. Petje. 2. Zapisnik zadnjega zborovanja. 3. Društvene zadeve. 4. Refleksije o govoru gosp. Petričeka „Iz moje šolske prakse“ podava g. F. Brinar. 5. Iz vprašalne škrinjice. 6. Nasveti. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Predpustna maškarada „Celjskega Sokola“) se bode vršila kakor smo že svojedobno na kratko omenili, na pustno nedeljo dne 20. svečana t. l. v „Narodnem domu“ v Celji. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina znaša 1 krono za osebo. Izvršujoči člani „Celjskega Sokola“ v društveni obleki ali v maskah so vstopnino prosti. Istotako so vstopnino proste garde-dame. Vsak nemaskiran ali nekostumiran vdeleženec dobi pri blagajni čepico, ktero mora imeti na glavi ter plača za to kot globo 20 krajcarjev, s čemer se pokrijejo stroški za te čepice. Odbor prosi, da naj blagovolijo priti bratje člani in p. n. vabljeni v kolikor mogoče v velikem številu ali v sokolskih oblekah ali pa v kostumih in maskah, da zadobi ta tekom let tako priljubljeni ples zares opravičeno ime sokolske maškarade. Za ples najeta je vojaška godba c. in kr. pešpolka št. 27 iz Ljubljane in se delajo za istega doma in v okolici obširne priprave.

(Kje so oblasti?) Zadnje nedeljo so se peljali celjski gasilci na 4 vozovih na neki ples. Ob polu 4. uri po noči so se vračali nazaj ter so med potom od Vojnika naprej trobili na gasilsko trobento, pa ne kako koračnico, ampak v dveh tonih, kakor če k ognju kličejo. Če bi kak fant po noči zaukal, ga vojniški obč. urad kar kaznuje — celjski gasilci pa smejo cele vasi in trge z trobento iz spanja vznemirjati? Naj se drugokrat učijo „manire!“

(Celjska „pinčarija“ skuša posnemati graško.) Graško mesto je proslulo vsled preganjanja in zasmehovanja avstrijskega vojaštva. Seveda bi bili radi Celjani takoj za njimi, a za to so se čutili vendar še „prepolzke“, pa tudi povoda niso mogli najti za preganjanje. Zadnji čas pa je jelo v Celji nemškutarsko vohunstvo tako cveteti, da se je čutil sam „slovenski“ ravnatelj Končnik primoranega poslati nemškemu lističu pouk, da mora biti vsaka taka denuncija tudi podpisana. Kaj čuda, da je zapadla tukajšnja vojaška posadka ovađuhom. Čorbar Golič in njegov pes mnogokaj zvohata. Zadnje večere po

roka zarja. Leseni mlin bil je naenkrat v plamenu. Toda notri počivata mati Alina in Ivo! Za Boga, vstanita! Ali mar ne slišita rjojenja ukajočih sovražnikov džaura? Nečutita mar peklenške vročine, šireče se po okolici?

„Tu je džavrica in njeni gad!“ zaklical je naglo Azim, pokazavši na gologlavo ženo, pojavivšo se sredi gorečih tramov. „Hitro po nju!“

Nekoliko vojakov planilo je v goreče stavbišče, pograbilo ženo in fanta ter doneslo oba k tovarišem.

„Kuzma! Za Boga, Kuzma! Kje je mož — kje je Kuzma?“ kliče prestrašena mati, obupno lomivši si roké. Niso ji povedali niti spregovorili. Pač pa so vrgli ubožico na tla ter zvezali ji roki na hrbtu. To so storili tudi z Ivo.

Glasno tarnanje nesrečnih in na vsem telesu tresečih žrtev ni utihnilo niti takrat, ko so ju posadili že na osla ter tirali od pogorišča.

* * *

Berkoviški beg se je po mastnem obedu baš valjal po prižasti preprogi ter spuščal oblake vončnega dima iz dolgega čibuka. S poluzaprtimi očmi sanjal je bržčas zopet o okusni večerji. Iz prijetnega snu vzdramil ga je naglo sluga Hissar.

„Vojaki so že tukaj, effendi!“

„Dobro! — Pošlji tém Ferika, da poda poročilo.“

V tem hipu vstopil je poveljnik vojakov ter globoko se priklonil čakal, da beg spregovori.

„Nú, Ferik, kako si opravil?“

„Oh, effendi, dobro, jako dobro?“

„Torej draganiški Azim ni lagal?“

„Pravična usta mozlimova ne poznajo džaurške laži.“ Opisavši za tem ves pohod, končal je z besedami: „Dva lopova smo vjeli, a to, kar se je dalo iz mlina odnesti, leži v koku (gostilniške dvorani). Na to bilo je poslopje spremenjeno v pepel in skrivajoča se v njem džavra pripeljana le-sem k tvojim službam.“

„Škoda, da ni tukaj Kuzme,“ omenil je Hanli. „Rad bi mu bil posvetil na strah drugim. Toda kje je žena in pankert Kuzmetov?“

„Sedita že oba v ječi, effendi.“

„Pripeli najpoprej ženo!“

Sprovajana od straže, priropotala je najpoprej nesrečna Alina. Ni bila več prvej podobna. Drugekrati bila je vesela, danes pa je potrta, vsa ohromljena. Zagledavši bega, padla je na kolena: „Milost, effendi, milost! Kuzma je nedolžen! Kuzma ni učinil nič hudega! Daruj mu svobodo, on ti plača odkupnino!“

„Zares?“ zamračil se je beg. „Potem pa je res škoda, da leži pod Tungarjevo skalo.“

„Pod Tungarjevo skalo, moj mož Kuzma? Oh, ne zbijaj šal, effendi, reci, prosim te za vse, kar ti je drago in sveto, kje je Kuzma.“

„Že sem rekel.“

„Mrtev?! — — Zares?!“ zakričala je Alina ter prijemši se za glavo, omahnila k zidu. Hipoma pa se je spametovala ter zaklicala:

„Pa se tudi jaz ne bojim smrti! Nú, ukaži učiniti z menoj, kar ti je drago!“

„Ho, ho, nekoliko prenegla si! Treba še bode nekoliko pomiriti tvojo vročekrvnost.“ Ko se to zgodi, spregovorim zopet s teboj.“

Pomignivši vojakom, da bi nesrečnico odpeljali, obrnil se je beg ter slastno srkal črno kavo. —

„Sluga!“ odzval se je črez nekaj časa. „Slišiš li, Ferik, pripelji sem mladega džaura! — Aj, pa nisi več takó droben, kakor sem se domišljeval,“ dejal je beg, zagledavši Iva.

„Kakó se imenuješ?“

Ivo je molčal ter pobešal oči. Sklenil je, da ne odgovori. (Dalje prih.)

sedmih slišalo se je iz vojašnice lepo ubrano narodno petje naših slovenskih korenjakov. Prva sta bila omenjeni čorbar in njegov pes, kojih kosmata ušesa je to petje nevarno zadelo. Zadržala sta cviliti — pes namreč, a gospodar je žvižgal ter se priduševal, da je kaj takega „škandal“, pa še enkrat „škandal“, da si upajo vojaki peti v domačem jeziku. Kmalu se jima je pridružilo še nekaj „glihe“, ki so na vso moč žvižgali in sikali proti oknam vojašnice. To pa še ni vse. Ker se niso marali vojaki brigati za napenjajočo kliko, prinesla je „vahtarca“ drugi dan pritožbo, naj se vojakom prepove slovensko „tuljenje“, ker je „nezaslišano“ motenje nemškega spanja. Povedali smo že, da se popeva le med 7. in 8. uro zvečer. Kdo bo verjel, da se ziblje celjsko nemštvo že ob 6. oziroma 7. uri zvečer v mirnem spanju. Kaj pa opraviči motenje miru, ako napravi mestni zastop ob 11. uri pred polnočjo Wolfu bakljado, ter se vali razdivjana množica še po polnoči med bobnanjem in tuljenjem po celem mestu? Naši vojaki pa bodo tudi v zanaprej popevali ter se navduševali za dom in za cesarja, ker jim je takorekoč velevalo, da se vadijo v ubranem petju. Kakor pa ne more slavec krokati, tako seveda naši slovenski vojaki tudi drugače peti ne morejo, nego v mili materinščini. Goliču in njegovemu psu, kakor ostalim barabam pa bi svetovali nujno, naj ne hodijo več pred vojašnico cvilit in žvižgat, ker bi jo znali končno skupiti.

Deželni zbori.

(V štajerskem dež. zboru) pobijal je v osmi seji dne 21. t. m. grof Kottulinsky na dolgo in široko jezikovne naredbe ter zahteval, da se zbor jednoglasno izreče za njihovo odstranitev. — Druga točka je bila prememba viničarskega reda, kojega § 4 naj se glasi zanaprej: „Viničarje vzprejemati je navadno na jedno leto, in sicer z 1. novembrom. Čas za odpovedbo med lastnikom in viničarjem je od 15. do 31. avgusta, za potovanje pa od 1. do 11. novembra. Ako se v tej dobi ne zgodi odpoved, ostane prejšnje razmerje kot umevno. — Na dnevnem redu devete seje dne 24. t. m. so bile sledeče predloge: Uvedba pristojbine za mrliške ogleda, ustanova posebnega deželnega zaklada za odpomoč po ujmah prizadetim. Štajerska dežela bila je pretečeno leto tako vsestransko prizadeta po toči, povodnji in drugih elementarnih neizgledih, da je državna podpora le kupica vode v gorečo streho. To popolniti imel bi namerovani deželni zaklad, h kojemu bi prispevala deželna vlada z možno visokimi svotami, a ostalo izposlovalo bi se od države. Nadalje je predlagal poslanec Hagenhofer, naj pretrga Štajerska privažanje moke iz Ogrske, ker le tem potom opomorejo si dotični domači obrtniki (mlinarji) in naši poljedelci, a oholega soseda Mažarja pa tem načinom zavrne. Deželni odbor predlagal je, naj se ustanovi nekaj javnih bolnišnic, med temi tudi v Slovenjgradcu. Nadalje je predlagal dež. odbor, da se pripozna vdovi dež. komisarja gospej Olgi Balon primerna pokojnina ter prispevek za odgojitev hčerke Ivane. V seji dne 25. t. m. predlagal je poslanec dr. Rosina, da nakupi dežela iz lastnih troškov bakren vitrojol in škropilnice za naše vinorejce; nemški poslanci pa so predložili predlogo, da se ptujski gimnazij razširi v višjega. Težko pa so pričakovali interesovani krogi zadnje točko dnevnega reda 9. seje: „Vravnava učiteljskih plač.“ Predloga se je sicer predala dotičnemu odseku, vendar se nam je zdelo, da se je kazalo premalo resnega zanimanja v zbornici. Saj debata, ki se sicer razpne tako na široko celo kadar se gre za katerega konjederca, bila je pri tej, za stebel našega narodnega napredka potegajoči se točki nekako utrujena. Predloga, kakor jo je izdelal deželni odbor res ni vsestransko zadoščenje učiteljstvu, a bilo bi vendar nekaj. Seveda se ni pri tem prezrlo za nekaj približka tudi istočasno svoj odstotek si nazaj odščipniti. Zvišano učiteljsko plačo pokriti bode ta morala dva nova davka. Vpeljala se bode v tem slučaju namreč zopet 1.) šolnina, 2.) šolski davek. Seveda davka sta oba, z razliko, da bo plačevati šolnino le onim, ki imajo res otroke za šolo, in sicer od vsakega otroka posebej, a to v ljudskih javnih in zasebnih ter

v meščanskih šolah. Za eno- in dvorazrednice odmerjena je šolnina dokaj nizko, za več razrednice in meščanske šole seveda več. Sicer bode revne roditelje oproščal okraj. šolski svet šolnine, vendar ne več teh, kakor znaša polovica predpisane šolnine šolskega okolišča. Šolski davek plačevati bo 1.) vsem rodbinam, ki so brez otrok, 2.) vsem možkim samcem od 30. leta na prej, koji imajo saj 600 gld. letnih dohodkov. Po visokosti dohodkov delili se bodo v tri davčne razrede. Kakor vidimo, ne bo se mogel niti učitelj tem davkom vzogniti; kakor hitro prestopi 30. leto — a plača se mu bo do tačas saj toliko zvišala — zgrabi ga ali prvi ali drugi davek. Dobiček brez zgube znale bi imeti pri novi plači samske učiteljice.

(V Kranjskem deželnem zboru) čitali so se v prvih sejah le računski sklepi raznih odsekov ter se isti odobrili. Pri letnem poročilu „kmetijske šole na Grmu“ predlagal je poslanec Schwegel, da stopi deželni odbor v dogovor z osredno vlado za vstanovitev posebne kmetijske šole kje na Gorenjskem. — Podaljšale na tri leta oziroma zvišale so se deželne miloščine mnogim prošnikom.

(V koroškem deželnem zboru) predložila je vlada zakon, naj se vpelje na višji realki v Celovcu zopet veronauk. Poslanec Grafenauer predlagal je premembo volilnega reda. V odseke voljen je izmed Slovencev samo posl. Muri v malopomemben odsek.

(V tržaškem deželnem zboru,) kjer gospodarijo, kakor znano, Italijani sami, predlagali so v seji dne 21. t. m. naj se premeni mestni statut tako, da se vse volilne kategorije odpravijo, a voli naj vsak, ki ima stalno službo ter je dovršil vsaj ljudsko šolo. Tem načinom hočejo si pridobiti nadmoč z delavskimi stanovi.

(Istrski deželni zbor) otvorili so dne 20. t. m. Glavar govoril je samo laški, zastopnik vlade Fabiani pa laški in slovenski. Med slovenskim govorom so Italijani na galerijah posmehalno kašljali. Pri volitvi odsekov izključeni so Hrvatje.

(V dalmatinski deželni zbor) niso vstopili italijanski poslanci. Kučajo se, ker se jim na zahtevanje še ni otvorila v Spljetu lahonska šola. Tedaj zbok jedne same šole, a goriškim in tržaškim Slovincem kričijo o samovoljnosti, nevhvaležnosti, toda koliko šol pa se je že tem dovolilo?

(Češki deželni zbor) ni zamogel do sedaj skoraj prav ničesar znatnega rešiti, a to zato, ker so se Nemci najbrže zakeleli, da ne pripustijo nobene koristne razprave. Kakor hitro se oglasi kateri češki govornik, pojavi se toliko nemških protigovornikov, da blebetajo zaporedoma v več sejah. Nemci sami pa tudi ne pripravijo razven političnih napadanj nobene predloge. Nekteri trezni, stareji nemški poslanci sprévideli so že nakano Wolfove stranke ter se jeli počasi odrekati njeni taktiki. Nemški poslanci so se sicer opetno zgrozili, da zapustijo dež. zbor, a tega ne storijo iz same škodoželjnosti za vspešno zborovanje.

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške premembe) Župnijo Sv. Peter pod Sv. Gorami dobil je č. g. Josip Tombah nadžupnik in dekan v Rogatci. Premeščeni so č. g. kapelani: Josip Weixl od Sv. Križa pri Ljutomeru v Ljutomer ter Matevž Osenjak iz Ljutomera k Sv. Križu pri Ljutomeru.

(Sv. birma) delila se bode letos v lavantinski škofiji v dekanijah na Dravskem polju, v ljutomerski ter v laški in videmski dekaniji.

(Župnijski izpiti) vrše se letos v Mariboru dne 3., 4. in 5. maja ter 30., 31. avgusta in 1. septembra.

(Umrli je) v Podsredi vpokojeni nadučitelj g. Matej Bezenšek v visoki starosti. Rajniki bil je vsestranski priljubljen in čislán, sledil je pridno vsakemu koraku za narodni napredek ter podpiral vedno slovensko časopisje.

(Vsem Slovincem v izgled in posnemanje.) Krajni šolski svet za slovensko šolo v Vojniku pritožil se je v neki zadevi na celjski okrajni šolski svet zoper krajni šolski svet za nemško šolo v Vojniku. Pritožba bila je sevé slovensko pisana. Okr. šol. svet jo pošlje kraj.

šol. svetu za nemško šolo v Vojniku s pozivom, da stvar razjasni. A kaj stori ta krajni šolski svet? Akoravno sedijo v njem sami Slovenci (se ve nemčurji), ki znajo bolj slovensko kot nemško, vendar poslali so slovensko pisano pritožbo nazaj v Celje, češ, da ne razumejo slovenskega, pošlje naj se jim nemška prestava. Okrajno glavarstvo je tej popolnoma nepotrebni prošnji radovoljno ustreglo. Kaj se učimo iz tega? Slovenski župani, načelniki krajin šolskih svetov in drugi zasebniki, ako dobite od uradnij kak nemški dopis, pošljite ga nazaj, ter zahtevajte slovensko prestavo. Če se je radovoljno ustreglo vojniškimi Posilincem, ustreči se mora tudi nam, vsaj smo vsi pod jednim cesarjem, za vse veljajo enake postave. — Tu torej ti vojniški Posilinci nočejo znati slovensko, a poglej jih kako stoječ pred svojimi vratmi s sladkimi slovenskimi besedami vabijo slovenskega kupca ali pivca v svojo prodajalnico ali krčmo; slovenski denar jim je dober, drugače pa nas in svoj materni jezik zaničujejo, grdiijo in zatajujejo. Slovenci ne bodimo avše, pa ne redimo take gade na svojih prsih. Kdor ne mara naš jezik, naj ne mara tudi naš denar.

(Otvoritveno veselico) priredi „Bralno in politično društvo“ v Št. Juriju ob južni žel., dne 2. svečana t. l. v dvoranah g. Al. Nendl na s raznovrstnim vzporedom. Po veselici prosta zabava, pri kateri svira oddelek šmarijske godbe. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopnina 1 krono, obitelj 2 kroni, kmetje 20 kr. Preplačila se hvaležno sprejmejo. Čisti dohodek je namenjen društvu.

(Nov živinozdravnik) naselil se je v Žalci. Občutno pomanjkanje živinozdravnika je z naselitvijo g. Josipa Stengu za Savinjsko dolino odpravljeno. Nov živinozdravnik slovi kot iz vrsten lečnik in zelo praktičen živinozdravnik. Naj se ga poslužujejo vsi posestniki v potrebi, ker je postrežljiv in vljuden gospod.

(Visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo) je na prošnjo občine Griže po posredovanju državnega poslanca viteza Berkasa, dovolilo tukajšnjemu poštne mu uradu slovensko-nemški uradni pečat.

(Pri sijajni občinski volitvi v Št. Petru v Savinjski dolini) dne 22. t. m. bili so izvoljeni naslednji narodnjaki gg.: III. razred. Martin Kernovšek, Franc Mostnak, Franc Čremošnik, Franc Golčar. Namestnika: Gregor Blaznik, Filip Hrapot. II. razred. Matevž Voh, Alojzij Terglav, Vincenc Ušen, Peter Četina. Namestnika: Janez Štajner, Anton Kač. I. razred. Štefan Mostnak, Matevž Škorjanc, Blaž Hrovat, Janez Uratnik. Namestnika: Lovrenc Fugina, Franc Ocvirk. Volitev ta ostane v častnem spominu dokler bode napajala biserna Savinja slovenske pokrajine naše mile domovine. Ti možje so vrli Slovenci in dobri gospodarji, zato pa nismo v skrbi, da zbero pravega moža županom. Kakor se čuje ponuditi hočejo županski stol odločnemu in izvežbanemu rojaku g. Vincenc Ušenu, od katerega tudi mi upamo vse najbolje za občinski blagor in korist občanov.

(Načelnštvo podružnice sv. Cirila in Metod na Vranskem) povabi najljudneje ude in druge zavedne narodnjake na občno zborovanje na dan 2. svečana t. l. ob 6. uri zvečer (malo pred koncertom) v gostilno „Slovan“ na Vranskem.

(Narodna čitalnica na Vranskem) priredi na Svečnico, dne 2. februarja 1898 koncert v gostilni „pri Slovanu“ na Vranskem. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina za ude 20 kr., za neude 40 kr.

(Kolesarsko društvo) za Savinjsko dolino se snuje. Te dni bodo se pravila poslala na mestništvu v Gradec v potrdilo. Prepotrebne mu društvu ključemo krepak „Na zdar!“

(Trška občina Gornjigrad) je v svoji seji dne 17. t. m. imenovala svojim častnim občanom dosedanjega, za blagor občine vnetega župana g. Antona Svetina, notarja istotam. Omenjeni gospod odide na žalost Gornjegrajcev na Koroško v Pliberk. Slava vrlému narodnjaku!

(„Narodna čitalnica v Gornjemgradu“) priredi na Svečnico dne 2. februarja t. l. v gostilni gosp. Josipa Mikuša veselico s sledečim vzporedom: I. Gledališčna igra „Eno uro doktor“, burka v 1 dejanju, nemški spisal A. Reich, poslovenil Jaka Alešovec. II. Petje, katero oskrbuje

iz prijaznosti slav. pevsko društvo Gornjigrad. III. Ples. Pred igro, mej posameznimi pevske točkami in pri plesu svira slavnoznana ciganska kapela Henrika Roja. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za sedež 50 kr., za stojišča 30 kr. Ker je čisti donesek namenjen za zgradbo „Gornjegraške kočice“ slov. planinskega društva, se radodarnim doneskom ne stavijo meje. K obilni udeležbi najljubneje vabi odbor.

(V Bočni pri Gornjemgradu) snujejo posojilnico. Ali ne bode preveč, ker so že tri posojilnice v tem okraju.

(„Bralno društvo na Ljubnem“) ima svoj občni zbor v nedeljo dne 30. januarja t. l. ob 3. uri popoldne v krčmi g. Franca Lichtenegerja na Ljubnem.

(„Bralno društvo v Studenicah“) priredi v nedeljo, dne 30. prosinca t. l. v gostilni g. J. Koropeca veselico s petjem in dvema gledališkima igrama „Rajenka“ in „Mutec“. Ker se druga vabila ne bodo razpošiljala, vabi k prav mnogobrojni udeležbi odbor.

(Sad nemške šole.) Sledeče pismo naj svedoči, koliko znanosti da prinaša nemška mučilnica slovenskim otrokom. „Liba Frtar! Ih gebe inen pekond das Ih iner prif erhalt n hab es hat mih zer gefrajt das zi mir und to prudor zo glojh peantvortn hobn und ih mahe inen auh zuvisen das in grac šauerlih umget 3 habn šon eršosn une file. zind noh in špitol auza holb tota tas hobn ti boznjakn oles gemoht — Val ti lajte auh zo tum zind das ti vile aufstehn tun und ti fangen glajh cum šisen on auf ti lajte und ti lajte habn glabt das ti folšen šisen varn dapaj vorn ale angeflit ject ist es šon etvas peser pin najgirek Vilank virid vidar rujk zajn ales in vien is niht zo ajn kraval als hir ti štajra zind holt ludarkerln und vas maten jir herund zajc bol ole gezond vo is ten di lizi is zi šon in foršajn komen. Ih mahe inen auh cum visen daj ih inen etvas šiken ver cu di fajetage gec niks te vohn frog n auf ta post hohenik mitvoh odar donerstak in šik montak bek sunst najes bas i niks mer gezond pin ih gocajdang itd.“ Človeku se kar lasje ježijo če čita tako spako. Ali merodajni krogi ne uvidijo, da je največja neumnost, slovenske otročiče siliti že v prvej šolskeji dobi z „zveličano“ nemščino.

(Dobil sem pismo iz „Schiltern in Steiermark“), tako se bere na poštnem pečatu. Schiltern? Kaj pa mislijo slovenski možje? Mari mislijo, da jim bo minister na krožniku prinesel ponujat dvojezične poštne pečate? Ali ni dovolj, da jih je obljubil, če se zahtevajo? Ne bodite vendar taki zaspanci; zahtevajte svojo pravico. Ali ni tu in tam inteligentnih mož, ki bi dotično prošnjo sestavili? Iz nič ni nič! Javkamo vedno, a pozitivnega dela se boji vsak. Proč bojazen!

(Častnim občanom) izvolila je občina Slatina v seji dne 16. t. m. v. g. Jos. Tombaha, rogaškega dekana za njega izvanredne zasluge za to občino.

(„Narodna čitalnica v Ptuj“) priredi v sredo 9. februarija 1898 v razširjenih prostorih „Narodnega doma“ sijajen ples, pri katerem bode svirala godba c. in kr. pešpolka št. 27 iz Ljubljane. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 1 gld., za obitelj 3 gld.

(Za ptujski gimnazij.) Mesto Ptuj poslalo je tri meščane Kaiserja, Kolenca in Macuna k deželnemu glavarju v Gradec prosjačit naj se ptujski gimnazij popolni v višjega, a da se nikar ne podržavi.

(Uboj.) Na Bregu pri Ptuj sprla sta se dne 22. t. m. delavec Draškovič iz Hajdine ter ondotnega konjederca sin. Draškovič plane nad nasprotnika z žepnim nožem, kojega mu zasadi v glavo s tako močjo, da se rezilo prelomi ter ostane nesrečniku v glavi. Napadeni je na mestu izdihnil.

(Ljutomerska čitalnica) ima na Svečnico dne 2. svečana zvečer ob 7. uri v čitalniških prostorih svoj redni občni zbor z običajnim vspeodom. Po občnem zboru je ravno tamkaj čitalniški „jour fix“. Odbor.

(Iz Ljutomera) Ljutomerski kolesarji „Ptiči seliči“ izvolili so si v svojem prvem občnem zboru dne 16. t. m. sledeča odbora: I. Upravni odbor: 1. Predsednik: dr. Anton Mihalič, okr.

zdravnik. 2. Podpredsednik: dr. Fran Rosina, odvetnik in dež. poslanec. 3. Tajnik: Fran Čeh, učitelj. 4. Blagajnik: Janko Karba, učitelj. 5. Rednik in orodjar: Aleks Vaupotič, tržarski sin. 6. Odbornika: Marko Vaupotič, posestnik v Noršincih in Ivan Pušenjak, učitelj pri Sv. Križu na Murškem polju. II. Vozni odbor: 1. Predsednik: Fran Čeh, učitelj. 2. Podpredsednik: dr. Fran Rosina, odvetnik, dež. poslanec. 3. Rednik in orodjar: Aleks Vaupotič, tržarski sin. 4. Klubni učitelj: Rihard Karba, stud. med.

(Vabilo na letni občni zbor bralnega društva na Cveni pri Ljutomeru) v šolskem splotju. Vspored: 1. Otvoritev zborovanja. 2. Govor politične vsebine dež. poslanca g. dr. Rosina. 3. Znanstveno podučni govor o zdravilstvu g. okr. zdravnika dr. Mihaliča. 4. Volitev novega odbora. 5. Posvetovanja in razni predlogi. 6. Prosta zabava. K obili udeležbi vabi ne samo ude ampak povprek okoličane odbor.

(Bralno društvo „Edinost“ v Središču) izvolilo je v odbor te-le p. n. gospode: Matj. Šinka, župnika v p., načelnikom; Ant. Kosi-ja, učitelja namestnikom in tajnikom; Jak. Zdravca, trž. sina denarničarjem; Ivana Stros-a, posetnika knjižničarjem p. n. gospode Fr. Gartner-ja, kaplana, Jakob Klemenčič-a, tržana in Rud. Kolbesena, trgovskega pomočnika, odbornikom.

(V Kapeli pri Radgoni) priredi v nedeljo, 30. t. m. ondotno „Bralno društvo“ veselico s petjem in tamburanjem v gostilni R. Horvatovi. Vspored: 1. Örtl. Švigliso: „Poputnica Kola“, tamb. 2. Hr. Volarič: „Gospodov dan“, mešan zbor. 3. M. Farkaš: „Louin du bal“, tamb. 4. Narodna: „Ljubca povej, povej!“ 5. Vogel: „Cigani“, zbor s tenor solom. 6. A. Nedvčed: „Moji rožici“, čveterospev. 7. Iv. pl. Zajc: Potpouri iz opere „Nikola Šubic Zrinjski“, tamb. 8. D. Jenko: „Najprej!“ tamb. Začetek ob 3. uri. Vstopnina 20 kr. Posebna vabila se ne razpošiljajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Odlikovanje.) Cesar je podelil jetniškemu pazniku v mariborski moški kaznilnici Karolu Kaiserju srebrni križec za zasluge s krono. Imenovani zaslužil si je to odlikovanje, ker je kot poveljnik oddelku jetniških delavcev s svojim moštvom nevstrašeno deloval pri nekem večjem požaru blizu Gradca. Slovesno predanje vršilo se je dne 19. t. m. v veliki dvorani mariborske kaznilnice.

(„Slovanska čitalnica v Mariboru“) priredi dne 2. svečana 1898 v prostorih „Gambri-nushalle“, koncert in sijajen ples. Udje plačajo za osebo po 50 kr., za obitelj (3 oseb) 1 gld.; neudje za osebo po 80 kr., za obitelj (3 oseb) 1 gld. 80 kr. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Pri koncertu in plesu svira godba sl. pešpolka grof Khevenhüller št. 7.

(V Hočah pri Mariboru) storili so Slovenci pri zadnji občinski volitvi korak naprej. Izvoljenih je v odbor 7 Slovencev in 5 nemško mislečih — seveda poturic.

(Akad. podružnica sv. Cirila in Metoda) priredi letos tri zabavne večere. I. V sredo 26. januarja. Vspored: Ogovor prvomestnikov; koncert s tamburanjem, meš. zborom in sekstetom, klavir 2 in 4ročno itd.; prosta zabava. II. V ponedeljek 7. februarija koncert in prosta zabava. III. V ponedeljek 21. februarija koncert in prosta zabava. Nekateri pridejo kostimirani. Lokal: Hotel Stadt Triest, Jakominiplatz.

(Premestitev 3. voja) iz Gradca v Ljubljano zna se res zgoditi. Graško vojaštvo pretrpelo je zadnji čas toliko zaničevanja po mestni kliki, da ne bi mogel vojni poveljnik občutljivejše meščanstvo kazniti, nego da mu odvzame sedež vojne intendance. Graški nemški listi se še seveda vedno šalijo o tem, v resnici pa jih grabi zóna.

(Petindvajsetletnico mašnikovanja) obhajal je te dni v Gradcu požrtvovalni narodnjak, č. g. Fran Premru, c. in kr. vojaški kurat. Slavljenca odlikoval je cesar povodom zasedanja Bosne in Hercegovine z zlatim križcem za zasluge. Svojo srebrno sv. mašo daroval je v frančiškanski cerkvi med lepo vdeležbo svojih sorodnikov in oboževalcev. Bog ga ohrani še do demantne sv. maše.

(Mürzzuschlag.) Tukajšni župan in bolnišnični oskrbnik Adolf Kraft izneveril je večje

svote pri bolnišnici in občini. Adolf Kraft bil je velik nemški-nacijonalec in prusak ter kričač prve mere. Bil je iz službe takoj odpuščen. Ker se je upeljala preiskava proti njemu se je zastrupil.

Druge slovenske novice.

(Ljubljanske novice.) Od tam nam poročajo: Ljubljanski Nemci in nemškutarji so se spravili zadnje dni nad mestno električno razsvetljavo in ulične napise ter spuščajo svojo jezo po predalih graške „Tagesposte“ in podobnih časnikarskih zakotnih lističih. Ti ljudje so postali zadnji čas zelo ošabni, ne boji se jih pa seveda nihče. — Letošno jesen dobi Ljubljana v svojo novo mestno vojašnico prejšnji artilerijski polk št. 7, ki je bil že pred potresom tu nastanjen. — Letos nameravajo baje graditi novo vojaško bolnico in zavod za gluhoneme, o zgradbi nove justične palače pa še ni nič zanesljivega čuti. — Ekscelenca baron Hein naš „nepri-stranski“ (!!) deželni predsednik nastavlja pri vladi same nemške možičke in se prav nič ne zmeni za naše proteste. Pravijo, da se vseh na ših protestov — nič ne boji, nas Slovencev pa baje — še manj! — Električna železnica se prične nemara že to jesen graditi. Kmalu za to pa vrhniška železnica. — Regulacija mesta se bode letos nadaljevala, istotako stavbna dela pri javnih in zasebnih poslopih. — Od jeseni sem se vsled vladne odredbe meri globočina Ljubljane od Barja do Vodmata, in kakor se za-trjuje, prične se tudi letos že osuševanje Barja. — Pomanjkanje stanovanj in draginja pri teh in živilih še nesto prav nič ponehali. Upati je, da bode do letošnje jeseni vsaj prvih dovolj na razpolago, ko je dograjenih že toliko novih hiš. — Koncem februarja bode ljubljanska plinarna zgubila mestno občino kot konsumenta, in radovedni smo, se bode li še mogla vzdržati ali ne. Da Nemce to precej skeli, umeje se samo po sebi. Narodni mestni zastop skrbi pač bolje za občinske interese ljubljanskega mesta, nego nekdanji nemškutarski mogotci svoj čas!

(„Slovenskega čebelarkega društva“) pravila je visoka c. kr. deželna vlada potrdila z odlokom z 18. dne decembra 1897. l., št. 5986/Pr., zato razpisala je c. kr. kmetijska družba, kot osnovateljica tega društva, prvi redni občni zbor na 24. dan januarja t. l. v Ljubljano. Občni zbor se je vršil dopoldne ob 11. uri v družbini pisarni v Salendrovih ulicah ter je volil predsednika in odbor, ukrepal o izdaji društvenega glasila ter se je sploh posvetoval o načinu društvenega delovanja. Občnega zbora so se smeli udeležiti le oni zglašeni udje, ki do do tedaj plačali društvenino (1 gld.)

(Regulacija učiteljskih plač na Kranjskem.) O tej za naše učiteljstvo važnej zadevi bode imel sklepati — kakor se nam piše iz Ljubljane — v tej sesiji kranjski deželni zbor. Da je že skrajna potreba in pravično urediti učiteljstvu plače, pač nihče oporekati ne more, in na drugi strani tudi finančno stanje dežele ni tako neugodno, da bi se ta stvar kolikor toliko do cela izvršiti ne dala. Koliko tisočakov se je že za druge manj nujne zadeve potrosilo v deželi, koje položaj je bil zelo ugoden. Takrat se ni za učiteljstvo nič storilo. Če se ta stan baš sedaj oglaš — pa se oglaš že veliko let — brez uspeha seveda! — so temu krivi tisti, ki so imeli gluha ušesa prej ko bi se bile plače lahko zboljšale, pa se niso, ker ni deželni zbor imel volje to storiti. To je sramota za faktorje, ki učiteljski stan tako — za vrata postavljajo.

(Imenovanje.) Zdravnik dr. Nikolaj Mitrovič imenovan je sanitetnim koncipistom pri deželni vladi v Ljubljani.

(Samomor.) Pod vlak se je vrgel v Ljubljani nedavno mesar Janez Terškan, katerega posamezne kosove je našel ondotni žel. čuvaj.

(Častnim občanom) imenovala je občina Vrhnika ljubljanskega župana g. Ivan Hribarja ter dež. predsednika barona Heina.

(O slovenskem posojilništvu) so nedavno pisali hrvatski listi po Hrvatskem, Slavoniji in Dalmaciji ter hvalili, kako je organizovano in razvito. Dalmatinci so tudi začeli že posojilnice snovati. V tem oziru se trudita domoljuba gg. Buič v Spljetu in Starem gradu. V kraljevini

Hrvatski pa ni še duha ne sluha o posojilnicah, ker ondi nimajo ugodnega zakona za nje.

(Utonil je) v Bleškem jezeru dne 18. t. m. 15 letni Ivan Vidic, ki si je upal predalec na led,

(V Tržiču) nastal je v predilnici ogenj, ki je upepelil mnogo volne.

(Železnica Trebnje-Št. Rupert) na Dolenjskem se namerava graditi v kratkem ter bode imela zvezo z dolensko železnico. Ker je svet ondu bogat železne rude, vinskih goric in premoga, ni dvomiti, da bode ta železnična proga uspevala. Bog daj Dolenjcem srečo!

(V Črnomlju) se je osnovalo „Slovensko bralno društvo obrtne zadruge“. Dne 16. t. m. vršil se je prvi občni zbor z izvolitvijo odbora

(V Idrijo) pridejo prihodno jesen uršulinke, ki prevzamejo 3. 4. in 5. razred ondotne ljudske šole. Znamenje, da manjka na Kranjskem moških učiteljskih močij. Od vseh abiturientov, ki so pretečeno leto dovršili ljubljansko učiteljsko šolo, posvetila sta se učiteljstvu le — 2, vsi drugi iščejo si boljših plač pri pošti, vojaki, sodiščih itd.

(V Kotmari vasi,) kjer je županoval do sedaj narodnjak M. Prosekar, propali so Slovenci, pri občinskih volitvah v vseh treh razredih. Bojevali so se nasprotniki grozno surovo, da prav živinsko. Ne le da so javno glasove kupovali, napadali so slovenske volilce dejansko, naskočili hišo župana Prosekarja ter bi ga bili najbrže ubili, da niso prihiteli orožniki.

(Povozil je vlak) dne 17. t. m. v Celovcu vojaka Puntarja, ki se je ravnokar vračal iz domovine iz Krškega. Ne ve se, jeli padel na tir, ali je iskal sam smrti. Čuvaj našel je najpreje levo nogo, a v neki daljavi nesrečneža, kteremu je bila skoraj cela leva stran odtrgana. Vendar je še živel nekaj ur ter zahteval celo — cigareto, ako je sploh poročilom verjeti.

(Pri tržaškemu namestniku grofu Goëssu) bili so nedavno vsi slovenski deželni poslanci in načelniki nekaterih slovenskih društev. Namestnik vzprejel jih je jako naklonjeno ter obečal, da bo kazal slovenskemu ljudstvu vsikdar isto sočutje, kakor ostalim ter branil Slovence vsake krivice. Če le ni to običajna vljudnost, v dejanju pa — fraza.

(Megla v Trstu.) Tržaško mesto je imelo pretečeni teden skoraj nepretrgano noč. Nastala je tako gosta megla, da se ni videlo par korakov pred seboj. Več oseb je vsled tega padlo v morski kanal, vendar so jih večinoma rešili, par pa jih je vtonilo. Ladije morale so ostati ves čas v pristanišču, ali pa zunaj na morji.

(Občni zbor društva „Sloga“ v Gorici) bil je dne 20. t. m. Predsednikom je izvoljen dr. Gregorčič. Pobotali sta se pri tej priliki narodni stranki, kar je hvalevredno.

Druge avstrijske novice.

(Namestnik barona Schönfelda.) Glavnim nadzornikom avstrijske armade imenovan bo skoraj povsem gotovo nadgeneral baron Waldstätten, poveljnik 7. voja v Temešvaru in imenski lastnik tržaškega pešpolka št. 97.

(Čehi na Dunaji) organizujejo se vidno od dne do dne. Dogovorili so se, da zahtevajo skupno pri uradih češke tiskovine, ktere izpolnijo v češkem jeziku. S tem bodo prisilili, da vzprejmejo dotični davčni uradi saj po jednega češkega uradnika. Za prihodnje državno in deželno-zborske volitve obečajo se združiti v lastni volilni odsek ter postaviti svoje kandidate.

(V Pragi) začelo je pretečeni teden zopet vreti. Po nemških poslancih nahujskani nemški visokošolci izzivali so na javnih ulicah s svojimi pruskimi čepicami in trakovi toliko časa, da jih je konečno tu in tam češko ljudstvo malo zuhljalo. Poslanec Wolf, ki je bil pravi kolovodja teh izzivanj ter je ves čas hodil v sredini tuleče dijaške druhali, začel je trobiti pravcati alarm v zbornici, ko so mu sporočili, da so nekega izzivalca malko oklofutali. Takoj je moralo razven redarstva ščititi pruske našemljence tudi vojaštvo. Po posredovanju praškega župana sprevidelo je vendar tudi policijsko ravnateljstvo, da je novim nemirom povod le edino izzivanje nemškega dijaštva ter je prepovedalo za nekaj časa nemškim vseučiliščnikom javno nastopanje

v pruskih barvah. Seveda velja ta prepoved tudi za vsako češko ali sploh slovansko društveno znamenje. Cela Nemčija, tu in onostranska zagnala je vsled te prepovedi tak krik, da se bo morala prepoved njim na ljubo najbrže kmalu zopet odpraviti. Dijaki ne prihajajo več k predavanju, profesorju odpovedali so pouk, vršijo se dijaški shodi po vseh nemških univerzah, kjer sklepajo praškim Prusom zopet pripomoči do njih čepic. Ko bi se jih postavilo nage na mraz, ne bi morali hujše stokati, kakor sedaj, ker ne smejo nositi javno pruske čepice.

(V hrvatskem deželnem zboru) provzročila mažaronska večina hrvatski opoziciji vsa mogoča nasilstva, samo da bi prisilila narodne poslance, da zapuste isti zbornico ter napravijo mažaronom prosto torišče. Vsaka pikra beseda narodnih zastopnikov jim je zadosta, da govornika izključijo iz več sej. Izključili so svoječasnno Davida Starčevića zaradi neznatne opazke o postopanju vlade, pozneje dr. Potočnjaka zaradi besed, kojih po verjetnih potrdilih niti izustil ni, a v sobotni seji dne 22. t. m. izključili so na predlog grofa Erdödyja nakrat dva poslanca, a to dr. Ambruša na 30, dr. Mazzura pa za 8 sej. Ko jame mažaronska večina za izključenje sklepati, nastane grozen krik opozicije: „Živela parlamentarna dostojnost! Nezaslišano!“ Narodni poslanci zapustijo zbornico, tudi ljudstvo iz galerij hrupno odide. Znano je, da so mažaroni uprav to hoteli. Da se jim pa ne posreči, vrnili so se poslanci zopet v zbornico ter izdali drugi dan zahtevo, naj se predsedništvo, ki ne zna samo ne varovati poslovnika, nego istega kruto krši, takoj premeni.

(Odstop ministra barona Jozika.) Ogrski minister baron Jozika, ki je zastopal v ogrskem ministerstvu cesarjev dvor, podal je odstavko. Cesar je odstavko vzprejel, odlikoval ga tem povodom z redom železne krone I. reda, a dotični ministerski posel poveril začasno ministerskemu predsedniku baronu Banffyju. Minister Jozika bil je zagovornik katoliške cerkve v ogrskem ministerstvu ker so ostali ministri večinoma kalvinske vere. Vsled tega jim je njegov odstop dobro došel.

(Svoboda na Mažarskem.) Ni še potihnila nevolja 'nemažarskih narodov zбоk nasiljenega pomažarenja krajevnih imen, že se je pojavilo novo nasilje. Ravnateljstva ogrskih državnih železnic izdala so na svoje načelnike ukaz, naj se zapove vsem železniškim uradnikom in slugam, ki nosijo nemažarska imena, da vzprejmo takoj mažarska. Niti na izbiro jim niso dali si taka sami voliti, nego v izkazu osebja pridjan je bil vsakemu imenu že mažarski priimek. Da se je to zgodilo povsod, kjer službujejo Nemažari, je umevno, dasi se protivijo javno le Saksi (Nemci) v Sedmograškem. Slovaki, Srbi (Raci) in Rumuni najbrže molčijo, ker nimajo nikogar za seboj, komur bi krivico potožili. Načelniki železnic skušajo dokazati, da je le tem potom mogoče vzdržati med raznorodnimi uslužbenci pravi „poslušni duh“.

Ogled po širnem svetu.

(Bolgarski častniki.) ki so bili svojedobno pregnani zбоk ruvanja proti bivšemu knezu in državi sploh ter so se zatekli v Rusijo, povrnili so se sedaj pomiloščeni nazaj na Bolgarsko. Po dolgom prizadevanju ruske vlade moral je namreč konečno y to privoliti knez Ferdinand. Od 42 častnikov prišlo jih je 36 nazaj, ki so dobili vsi primerno višje službe. Tako je major Gruew, ki je bil glavni vodja tedanjih prekucij, sedaj polkovnik bolgarske vojske.

(Na Francoskem) vre nevarno vsled Dreyfusove zadeve. Ko je vojno sodišče obsodbo v drugič potrdilo, polegli bi se bili najbrž duhovi, da se ni oglasil zoper sodno postopanje pisatelj Zola. Takoj sta se napravili dve stranki, jedna, t. j. židovska za Zolo in Dreyfusa, druga proti židom. Mnenje pa ni ostalo osredotočeno le v Parizu, nego se viharo razneslo po vsi deželi, da celo v provincije v Afriko. Pariz in druga večja mesta kažejo nevarno revolucijarno torišče. Vse ulice zasedlo je vojaštvo, vendar ne more zabraniti, da ne bi demonstrantje v celih procesijah napadali židovske hiše in zaloge ter iste razbili in oropali. V afriški naselbini Alžir zdro-

bili so antisemitje vse židovsko imetje na kosca, umaknili se niso niti vojaškim bodalom. Na stotine oseb je zaprtih, nekaj tudi usmrtenih. Prve dni februarja začnejo se protne obravnave proti Zolu, še le ta izid zna duhove pomiriti.

(Beda v Italiji.) Zadnje dni dogajali so se po Italiji prizori, ki mečejo na to državo mrtvaško senco. Ljudstvo, ki je itak že od rojstva vajeno pomanjkanja, stradalo je dolgo časa mirno. Ko pa je jela groziti smrt gladu, polastilo se je stradajočih nevdzdržan obup. V tolpah vlačili so se izstradanci po mestih ter kričali vladnim oblastim: „Kruha nam dajte, ne pustite nas poginjati!“ Vlada odgovorila je seveda z evangelijskim primerom: mesto kruha — kamen, oziroma kroglo in vojaško bodalo. Toda človek, ki se bori s smrtjo, ne boji se ne pušk ne bodala, tako so tudi izstradane množice preko vojaških oddelkov napadale skladišča z živili ter iste izropale. Ko je vlada uvidela, da ne opravi ničesar z zapiranjem, izdal je konečno kralj Humbert naredbo za znižanje žitne carine od 7½ lir na 5 lir. A kdor nimo 7½ lir, ne bo imel najbrže niti 5, da si kupi grizljaj kruha. Tako grozno siromaštvo pač pomaga, da se prekucuški nazori liki požar širijo med ljudstvo, nasledki italijanski kraljevini so skor nevdzdržni.

(Guvernerjem na Kreti) imenoval je baje sultan poveljnika Kaneje, Edhempašo. Tej vesti seveda ni posebno verjeti, ker se je baš sedaj doseglo med vsemi velevlasti sporazumljenje, da dobi to mesto grški princ Jurij.

Dopisi.

Iz Št. Petra v Sav. dolini. Dne 22. januarja t. l. je solnce mrknilo, pa nam Slovenecem šentpeterske občine ne; za nas je bil to najlepši dan, kar se ga kdo spominja; pa nemčurjem in Lenkotu, tem pa je mrkalo, da županstva in občinskega zastopa ne bodo videli nikdar več. O ta ubogi Lenko, kako se je bal zapustiti županski stol; vse je storil, da bi se obdržal na njem. Agitatorji ponujali so denar, svinje, mrvo vse, vse, samo da volilci oddado svoj glas Lenkotu. Pa kaj pomagajo taki obeti, kadar se ljudstvo zave svoje moči. Smejali so se takim obetom in povedali, da Slovenec ni izdajica, temveč mož, da ga vsi Lenkovi groši ne podkupijo.

Na dan volitve v jutro imel je še Lenko malo upanja. Mislil je, da ga bodo vendar rešili njegovi kimovci. A proti desetl uri se je prepričal, da je vse zastonj, da je zadnji dan še pravi župan. O poludne pa mu je odzvonilo na večno.

Vidiš ljubi Lenko, ko bi bil ti mož, ko bi ne uskočil v nasprotni tabor in se zavedal, da te je rodila slovenska mati in znal preračunati, da v Savinjski dolini za nemčurje ni prostora in da po geografični legi Šent Peter ne leži na Prajzovskem — in to bi ti moral znati, saj si hodil v peto šolo — pa bi se ne bilo ti kaj tacega pripetilo

Tako propasti, kakor so propadli to pot nemčurji in Lenko v Št. Petru v Savinjski dolini, to je že res več ko sramotno. Ubogih šest glasov vjeti v vseh treh razredih, kaj tacega se še ni zgodilo, kar volimo v Savinjski dolini.

No, sedaj Lenko lahko vidi, koliko ugleda ima in koliko zaupanja. Volilci rojstne mu občine posvetili so mu tako raz županskega stola, da se ne bode vjel do smrti.

So pa bili tudi možje ti volilci. Junaki, sokoli, trdni kakor skala. Takih mož nam je treba, in kmalo na vsem Spodnjem Štajerju ni enega nemčurja več. Zato pa tem vrlim volilcem slava, gromovita slava!

Z Gomilskega. Zopet nam je neizprosna bela žena prizadela bridek ndarec. Dne 20. prosinca t. l. preminil je bogoslovec gospod Ivan Cukala, najstarejši sin tukajšnje občine čislane rodbine Cukalove. Kdor je poznal pokojnika priznati mora, da je bil uprav uzor slovenskega mladeniča.

Marljiv kakor bučela, poleg tega pa nadarjen, pobožen, ponižen in pohleven. Že tekom svojih gimnazijskih studij je bil vedno dika svojega razreda. Tudi zrelostni izpit je dostal z odličnim vspehom. Iz lastnega nagiba posvetil se je potem duhovskim študijam za katere je čutil poseben poklic. Navdušenja so se mu

vselej iskriale oči, kadar se je govorilo o zvišeni misiji, ki jo ima izvrševati svečeništvo v človeški družbi. S posebno gorečnostjo se je lotil teologičnih študij ter tudi v bogoslovnici v Mariboru prednjačil z najlepšim vzgledom. Koliko je bilo njega prizadevanje, spričuje naj okolnost, da je razven latinskega, slovenskega, nemškega in grškega jezika gojil tudi hrvaščino, italijanščino, francoščino in hebrejščino. Dopršivši prvi letnik bogoslovnice v Mariboru, vrnil se je domov, da se nekoliko odpočije od silnega duševnega napora, ter se znebi sitne bolezni na želodcu, ki ga je začela nadlegovati. A kmalu je jel hirati. Zastonj so mu iskali skrbni roditelji leka. Potuhnjena bolezen vgnezdila se mu je tudi v pljuča ter mu pretrgala nit življenja.

Danes pa smo ga položili k večnemu počitku. Pogreb je bil veličasten. Vdeležilo se ga je 11 gosp. duhovnikov, dokaj odličnega občinstva iz širne Savinjske doline ter nebroj žalujočega ljudstva. Častiti gospod dekan braslovski, vodeči sprevod, govorili so lepe besede ranjkemu v slovo, gospodje dijaki iz Celja pa so mu zapeli ganljivo nagrobno. Ob pokojnikovem grobu pa žalujejo zdaj ne le nevtolažljivi roditelji, sorodniki in prijatelji, marveč tudi vsa župnija Gomilska, ki je tudi nanj stavila svoje nade. Vse žalujoče pa naj tolaži zavest, da je pokojnik onkraj groba zadobil venec slave, katerega mu tukaj doseči ni bilo usojeno. — r

Iz Vojnika. Vojniški občani, siti predolgega čakanja, vposlali so nam ponižno prošnjo, ali nam je znano, dali se je res zasnova v Celji nekdanji „absolutizem celjskih grofov“, ker si sicer nikakor ne morejo tolmačiti, zakaj se ta c. kr. glavarstvo nič več ne briga za narodne prošnje in pritožbe, temveč se kratko presliši — ljudski glas.

Pa ne da bi ljudstvo zahtevalo kaj izvanrednega, kako milost — ne, prosi le kompetentni urad, ako je še navezan na državne zakone, da člane istega spolnuje! A baš tega Vojničanje vzlic prizadevanju do sedaj niso mogli doseči.

Pretečenega leta 1897, meseca aprila imele bi se bile že vršiti v trgu Vojniku občinske volitve, isti čas pretekla je namreč doba treh let sedajnemu občinskemu zastopu. Po vsestranskem dreganju doseglo se je pač, da se je sestavil imenik volilcev.

No, najbrže se je pokazalo v istem preveč špranj, ali pa je bilo med volilci še preveč „mehkuž“, pri kojih je počakati, da se jim utrdi lupina, predno bodo sposobni, da se položijo pod nemčursko „valilno kokljo“. Naj si bodo naše slutnje prave ali ne, vemo le, da čakajo Vojničanje že skoraj deset mesecev, ne da bi jim bilo znano, bodo li sploh še kedaj nove volitve v Vojniku, ali je postal Stallner vazal celjske grofije za neomejen čas.

Vsekakor je dvomiti, da bi c. kr. okrajnemu glavarstvu pri tolikem uradništvu ne bil znan „občinski volilni red“. Ker je o tej, nekako „krimski“ zadevi bil često javni glas v „Domovini“ kakor v „Südst. Post“, spomniti bi se bila morala merodajna gospoda na „kidanje vojniškega hleva“, ko bi ji bili tudi občinski §§ iz spomina prešli.

Tu je možno le dvojno, ali dotična oblast vedoma ne spolnjuje predpisanih določeb, ali pa se ji dozdevajo zadeve plebejskega ljudstva — premalenkostne.

Možno je sicer oboje, a bilo bi pa tudi oboje v nebo kričeča krivica kmetskemu narodu, ki bi bila mogoča na Ogrskem, a avstrijski državni ustavi je — pest po zobeh.

Iz Rogatca. Wolfova kulturna prosveta prodrla je že celo do — Sotle. Ista šteje zadnji čas tudi v obmejnem Rogatcu nekaj vnetih „jogrov“.

Da je Rogatec gnezdo pruskih sršenov, znano je bilo vsaj bližnjim sosedom. Miroljubno slovensko ljudstvo hodilo je okolu tega gnezda vedno tiho, previdno, donašalo sršenom sok za prehranitev ter se vsikdar brzo odstranilo. To je taktika slovenska, koje ne moremo dosti prehvaliti, da si bi bila Slovencev dolžnost, malo globlje pogledati, koga pitajo v tem nemčurskem panji. Slišali so opasno mrmranje in brenčanje, poedini iz zalege začeli so že prav oblastno bneti okolu ušes slovenskega kmeta — še se

ni maral pobriniti. A sedaj razljutili so nemški „bobnači“ sami nevarni panj, nehvaležna zalega jela je napadati svoje slovenske hranitelje. Kmetje so postali pozornejši. „A, a, kaj pa ko bi bili mi ves čas pravcatega vruga pitali in zalagali? Dobro bo se panja vzogibati, dokler ne zleze ta mrčes nazaj v svojo duplo“. Tega pa ta zalega sedaj, ko je enkrat videla sijati „Wolfovo solnce“ nikakor ne misli storiti. Ne, zasedla je slovensko podstrešje, a od tam name ruje pikati in vznemirjati mirno slovensko ljudstvo toli časa, da ga prežene tudi iz sobe. Do tega pa upamo, da se naš slovenski kmet ne bo dal pritirati, da bi ga razposajena svojat dražila in begala na lastni zemlji. Trg Rogatec slovi kot nemška naselbina. Po kateri ceni in vagi se je nabralo tam nemštva, ne bomo razlagali. Nemci so seveda le med seboj pri obedu Nemci, kakor hitro pa vstanejo in začnejo poslovati za svoj obstanek, govoriti, dobrikati se ter — kleti morajo slovenski.

To je jasno; sami vendar ne morejo drug od drugega živeti kakor — klošč na psu. Obesiti se morajo temveč skupno na slovenskega kmeta. Mnogi teh so to tudi uvideli ter so imeli do zadnjega časa krempeljčke lepo stisnjene — pod kožo. Nakrat pa jih obsenči duh proroka Wolfa. Sramota bi bila, mislili so si, da nas imenuje svet „nemške Rogačane“ a mi niti — tuliti še ne znamo.

Da jih bratci ne bodo imenovali celo „nazadnjake“, požurili so se zadnji čas, da se „prosvitlijo“.

Iz previdnosti obesili so se zvonci v začetku „privandrancem“, kateri itak nimajo kaj zgubiti, ako se ljudstvu zamerijo, a ker so ti tujci ob enem državni uradniki, zna jim to na drugi strani še koristiti; v kvalifikaciji našla se bo že rubrika, kamor se pripomni „stramme Gesinnung“ (odločnega mišljenja). Drugače bi bilo mesarju, krčmarju in kramarjem; splošna zamera zarisala bi jim celoletne kvatre preko zob. Možički, kojim je okrogli trebušek ljubši od samega nemškega proroka, capljajo prav previdno zadaj, ter založijo le hinavsko brco slovenski narodnosti. Od dne do dne pa stezajo dalje svoje rožičke, spod kože pa zabliskajo vedno odločnejši ostri kremplji. Ondotna požarna bramba napravlja vsako leto na praznik sv. Štefana tombolo v korist društvu. K temu povabijo vselej tudi „petične“ slovenske in sosednje hrvatske posestnike. Iz gmotnih ozirov storili so to tudi letos. Vendar pa se je takoj videlo, da so jim slovanski gostje le molzna krava. Ko so menili, da so jih za ta večer dosti zmolzli, začeli so se nekako čuditi, česa še pač čakajo v družbi. Nezaupljivo opazovali so slovanske goste ter iskali povoda, da se jih iznebijo. Iz povedanih vzrokov ni si upal noben nemčurski obrtnik in trgovec prvi začeti. Zakaj pa so tudi uradniki, ki so izkušeni v taktičnem postopanju, in ki poznajo pravice in dolžnosti državljanov. Dva spoštljiva Slovenca razgovarjata se pri svoji mizi. Tja skoči nek uradnik ter zakriči: „Tukaj nima nobeden slovenski govoriti“. Sicer je moral ta Wolfov „joger“ čudno hitro odskočiti, a bojni klic je padel, bojne vrste so razpostavljene. Slovenski okoličani! Ste li sedaj spoznali, da so se jeli nemški sršeni buditi, da je dobil rogaški nemški gad zobe! Ne bo ga varno več v roke jemati in na ledje pritiskati. Kaj ko bi vam po tem receptu uradnikov začeli kmalu tudi rogaški kramarji in gostilničarji govoriti. „Tukaj nimate slovensko govoriti!“ Tega sicer ne bodo storili, ker se jim sicer naselijo pajki v želodcu, a v javnem življenju, kjer imate vi enake, da po številu in davku še mnogo večje pravice, nosijo vam nasproti take nazore v srcu in na jeziku. Žalostno je, da ste jih tako dalječ spitali. A od sihdob iz javne varnosti za vaš narodni slovenski značaj — roko proč od njih! V trgu imate požrtvovalnega slovenskega trgovca, g. Berliga ter še jednega mlajših, ki je vsaj vaš kmečki domačin, rojak. K tema dvema in k nobenemu drugemu! Tudi glede gostiln in drugih obrtnikov bodite jako previdni. Le kdor se javno izreče za naše geslo, ta je naš — vsi drugi so proti nam, nevarni naši narodnosti.

Narodno-gospodarske novice.

Sadjerejci pozor!

Na Dunaju sklepajo sadjerejci osnovati zadruge, katere bi imele namen, inozemski konkurenci staviti mejo.

V ta namen nameravajo o priliki cesarjevega jubileja napraviti državno sadno razstavo na Dunaju ter s tem dokazati, da imajo avstrijski sadjerejci dovolj izobražbe v umni sadjereji, in da posamezne pokrajine pridelajo zadosti sadja. Vzrok tega sklepa tiči pa tudi v tem, da ima kmetovalec, kateri je ob enem sadjerejec, za svoje blago premalo dobička, zakaj dobiček shranijo prekupci.

Zadruge imele bi namen posredovati med sadjerejcem in kupovalcem, oziroma konsumentom ter skrbeti za to, da se sadna cena doseže v primer obroditve in kakovosti sadja.

Spodnji Štajer obsega sadjereji jako priprave lege posestev, ter ima jako rodovitno zemljo. Akoravno se naši kmetovalci s sadjerejstvom pečajo, dosežejo o priliki obroditve sadja in njega razpečanja le jako nizke dohodke.

Treba bo torej, da se tudi na Spodnjem Štajerskem zjedinijo sadjerejci in osnujejo zadruge, ktera bo imela nalogo, v njih prid delo lovati in doseči zvezo z zadruge, katera se bode na Dunaju osnovala, in katera slednja bode zastopala koristi vseh avstrijskih sadjerejcev. Naša naloga je torej, da se kakor hitro mogoče sporazumemo in zasnujemo omenjeno zadruge, zakaj s tem korakom koristili bomo našemu kmetovalcu kot sadjerejcu.

Torej poprimite se umni sadjerejci te misli in skusite osnovati za vaš blagor zadruge. „Občeslovensko obrtno društvo“ v Celji posredovalo bode rado, če se najde dovolj zanimanja.

Koledar.

Petek (28.) Marjeta, d. — Sobota (29.) Franc Salezij, škof in cerkveni učenik. — Nedelja (30.) 4. po razglašenju Gospodovem. — Ponedeljek (31.) Peter Nol, sp. — Mesec svečan. Torek (1.) Ignacij, škof in mučenec. — Sreda (2.) Svečnica. — Četrtek (3.) Blaž, škof. — Prvi krajec 29. ob 3. uri 38 m. zvečer.

Sejmi.

Dne 29. januarja v Št. Juriju ob Taboru in v Poličanah (za svinje). Dne 31. jan. v Vojniku in Dobovi. Dne 1. febr. v Jurkloštru in Radgoni. Dne 3. febr. pri Sv. Jakobu pod Kalobjem, na Zelenem Travniku, v Lukanah, pri Sv. Juriju ob Ščavnici, v Jarenini, na Spod. Polskavi, na Bregu pri Ptujju (za svinje), v Imenem (za svinje) in na Vidmu. Dne 4. febr. na Spodnji Polskavi (za svinje).

Loterijske številke.

Gradec 22. jan. 1898:	11, 33, 74, 7, 15
Dunaj " " "	54, 42, 64, 38, 25

Listnica uredništva.

Gg. Alojziju Žehelju in Ognjesl. Šijancu učiteljema v Gornjemgradu ozir. na Rečici potrjujemo, da ni nobeden njih pisec dopisa „Iz Gornjeggrada“ v števil. 3. z dne 21. januarja t. l., ozir. onega „Na Rečico“.

Dražba.

Dne 5. februarja t. l. ob 10. uri predpoldne prodale se bodo na javni dražbi v poslopji tukajšnje c. in kr. vojaške preskrbovalnice jedna brizgalnica na kolah in dve ročni brizgalnici starega zistema z nekaj metrov konopljenih cevij. Kupci se k dražbi vljudno vabijo.

Celje, dne 26. januarja 1898.

C. in kr. upravna komisija št. 17 v Celji.

Zahvala.

Tem potom izražam najtoplejo zahvalo prečastiti duhovščini, svojim sorodnikom in celemu občinstvu za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu nepozabnega sina

IVANA.

Posebno pa se zahvaljujem darovalcem velekrasnih vencev, kakor tudi onim, ki so mi blagovöllili izreči svoje sožalje pismeno. Specijelno hvalo dolgujem tudi požrtvovalnemu slovenskemu dijaštvu, ki se je kljub mnogih ovir udeležilo v lepem številu pogreba rajnega in mu zapelo znano in ganljivo žalostinko slovensko: „Nad zvezdami“.

Priporočam i nadalje ljubljene sina v blag spomin!

Žalujoči oče

Cukala Franc.

Dr. Hinko Šuklje

praktični zdravnik v Celji

ordinuje zopet od dne 24. janu-
rija t. l. vedno kakor poprej od 9
do 12. ure dopoldne in od 2. do 4.
ure popoldne. (10) 3-2

Učenea

ki je končai ljudsko šolo, je star vsaj 14 let,
zdrav in krepak, sprejme takoj v učenje

J. Josek

(6) 3-3

tapetar in dekorater v Celji.

Pravi trpotčev sok je jedino oni, ka-
teri se pripravija v lekarni pri Zrinjske-
mu, H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg 20.
Trpotčev sok nepresežno deluje pri
vseh prehlajenjih dušnih organov, ter je
najboljše sredstvo za prsni katar, ka-
šelj, prsobol, hripavost in vratobol. Tu-
di zastarani kašelji se s tem zdravilom v
najkrajšem času dá odpraviti; bolniki
dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta
način hitro okrevaajo — Izmed mnogih
zahval navajam tu samo naslednjo:

„Velescenjeni gospod lekarnar!

Pošljite mi še tri steklenice Vašega
izvrstno delujočega trpotčevega soka:
potrebujem jih za moje poznanke. Jaz
sem od dveh steklenic od neznošnega
kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam.
Priporočal bom ta zdravilni sok vsem
prsobolnim. S spoštovanjem — Rudolf
Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.“

Pazi naj se toraj, da je na vsaki ste-
klenici varstvena znamka t. j. slika bana
Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pra-
vi trpotčev sok, kateri nosi to varstveno
znamko. — Cena steklenici s točnim opi-
som je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan
s pošto na vse kraje in sicer proti pred-
plačilu (priračunši 20 kr. za zametek) ali
pa po poštne povzetju. — Ceniki raz-
novrstnih domačih preskušanih zdravil
se razpošiljajo na zahtevo zastonj in
poštine prosto. Lekarna pri Zrinjske-
mu, H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg
št. 20. 30

Naznanilo.

„Južnoštajerska hranilnica“ v Celji
obrestuje hranilne vloge kakor do sedaj tudi
od novega leta 1898 naprej po 4 odstotke,
brez da bi odtegovala rentni davek.

Nevzdignjene obresti pripisujejo se vsa
kega prvega prosinca in prvega maleg-
srpana h kapitalu.

(293) 7-7

Ravnateljstvo.

Učenea

ki je dovršil par srednješolskih razredov ali pa
meščansko šolo vzprejme takoj

Dragotin Hribar
v Celji.

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. ob-
činstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na
debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridel-
kov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo,
proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, la-
neno seme, detelno seme, krompir na cele
vagone, sploh vse deželne pridelke po najviš-
jih cenah. Vzajem tudi še fižol vsake vrste
in vsako množino, kakor tudi jajce in ku-
retnino.

(159) 52-27 Z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

Dr. Kamilo Böhm

okrožni zdravnik v Št. Pavlu v S. dol.

ordinuje vsaki dan od 8.—12. ure do-
poldne in od 2.—4. ure popoldne.

(22) 3-1

Najnovejše stroje za pridelovanje ži-

vinske krme, kakor:

stroje za rezanje zmesi, rez-
nice za repo in krompir,
mline za drobljenje in me-
kanje, za parjenje živinske
piče, prenosljive štedilne kot-
lene peči z emajliranim ali
neemajliranim vložnem kot-
lom, stoječe ali vozeče, za
kuhanje in parjenje živinske
krme, krompirja, za mnoge
kmetijske in domače po-
trebe itd. dalje

stroje za turšico lušiti (robkalnice), čistilne mline
za žito, trijere-stroje izbiralnice, stiskalnice za
seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe in vozeče,
izdeljuje in razpošilja z jamstvom izvanrednega
dela, pri najizvrstnejšem in najbolj pripoznanem
izdelovanju (233) 10-10

Ph. Mayfarth & Comp.

c. kr. izrečno priv. tovarna za kmetijske stroje,
livalnica za železo in parna kovačija

Dunaj, II. Taborstrasse 76.

Odlikovana z nad 390timi zlatimi in srebrnimi svetinjami.
Ilustrovani katalogi z mnogimi priznanimi pismi brezplačno.
Iščete se zastopniki in preprodalci.

Živinozdravnik

Josip Stengu

v Žalci

se priporoča vsim posestnikom in
živinorejcem, ki potrebujejo njegove
pomoči. (21) 3-1

Dva učenea in dve prodajalki

sprejme takoj trgovina mešanega blaga.

Ponudbe na

Ivan Končan

(14) 3-2

v Šoštanj.

Hiša

z gospodarskim poslopjem, vrtom, ako se želi tudi
njivoj in travnikom, se da v najem. Zbok jako ugodnega
mesta v sredi velike vasi, blizu cerkve, ob stiku dveh
okrajnih cest, je pripravna za trgovca kakor nalašč.
Tudi kakej upokojenej obitelji jo je v stanovanje kar naj-
bolje priporočati, ker je v jako zdravem, složnem kraju.
Oglasiti se je pri sosedu g. Jož. Podkubovšku,
posest. v Žičah, pošta Loče pri Poličanah, ki bo dal iz
prijaznosti druga pojasnila. (13) 3-2

PRISTEN

Cena zavoju 25 kr. (50 vinarjev)

vsebinska 500 gramov.

V svojo lastno korist naj zahtevajo in
jemljejo kupovalci le take izvirne zavoje.

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje tudi nadalje hranilne vloge

(12) 3-2

po 4%

brez odbitka novega rentnega davka.

Jermenar,

sedlar in torbar

Fran Primožič

prej Fr. Velkaverh

v Levčevi hiši sv. Petra cesta v Ljubljani

priporoča svojo veliko zalogo doma izdelanih navadnih kmetijskih, finih angle-
ških in ogrskih (Brustgeschirr) konjskih oprav.

Imam v zalogi popolne jezdne oprave, sedla, biče, brzde, vajete, uzde itd.

Jermene za stroje in mline kilo po gl. 3-15 in 3-60 in do 4 gl. iz
dobrega domačega in dunajskega usnja.

Izdelujem jako trpežne kovčege (Reisekoffer), torbe in druge usnjate reči.

Vse poprave se hitro in vestno izvršujejo.

Cene zmerne.

Solidna postrežba.

(4) 8-3

Vnanja naročila se takoj izvrše.